

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Faisala Husseiniho a JUDr. Mariana Kokeše ve věci

žalobce: **Krobelus s.r.o.**, IČO: 26266245
sídlem Masarykova 118, 664 42 Modřice
zastoupený advokátem Mgr. Tomášem Rašovským
sídlem Kotlářská 989/51a, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce, ústřední inspektorát**
sídlem Květná 15, 603 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 9. 2018, č. j. SZPI/AD722-35/2018,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného 17. 9. 2018, č. j. SZPI/AD722-35/2018, **se ruší** a věc **se vrací** k dalšímu řízení žalovanému.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 20 456 Kč, a to k rukám jeho advokáta Mgr. Tomáše Rašovského, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou doručenu Krajskému soudu v Brně dne 3. 10. 2018 se žalobce domáhal zrušení žalobou napadeného rozhodnutí, kterým žalovaný rozhodl o odvolání žalobce proti rozhodnutí Státní zemědělské a potravinářské inspekce, Inspektorátu v Brně (dále také jen „správní orgán prvního stupně“ či „Inspektorát“), ze dne 27. 4. 2018, č. j. SZPI/AD722-27/2018 (dále také jen „prvostupňové rozhodnutí“).
2. Rozhodnutím Inspektorátu byl žalobce shledán vinným z toho, že ze své provozovny na adrese Masarykova 118, 664 42 Modřice uvedl do oběhu formou jednotlivých dodávek víno označené na fakturách a KEG sudech jako „Dornfelder, původ Rakousko“, ačkoli dle sdělení Spolkového ministerstva zemědělství a lesního hospodářství, životního prostředí a vodního hospodářství Rakouské republiky ze dne 4. 7. 2017 nebylo v posledních pěti letech žádné rakouské víno s označením Dornfelder certifikováno, když podle vyjádření tohoto ministerstva ze dne 19. 12. 2016 není označení Dornfelder podle rakouského nařízení o odrůdách pro jakostní, zemská a odrůdová vína povoleno – ustanovení § 1 a 2 daného rakouského nařízení *Verordnung über Rebsorten für Qualitätswein, Landwein und Wein ohne geschützte Ursprungsbezeichnung oder geografische Angabe mit Rebsorten- oder Jahrgangsbezeichnung* BgBl II Nr. 161/2010, v návaznosti na § 8 odst. 2 rakouského zákona *Bundesgesetz über den Verkehr mit Wein und Obstwein (Weingesetz)* BgBl. I Nr. 111/2009, stanoví odrůdy, které je možné k výrobě vína bez chráněného označení původu (CHOP) či chráněného zeměpisného označení (CHZO) s označením odrůdy nebo ročníku použít, přičemž odrůda Dornfelder mezi těmito odrůdami není uvedena, a proto nemohlo být ani víno původem z Rakouska s uvedením názvu odrůdy Dornfelder certifikováno; v případě předmětného vína tak nedošlo k postupu dle čl. 63 nařízení Komise (ES) č. 607/2009 ze dne 14. července 2009, kterým se stanoví některá prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 479/2008, pokud jde o chráněné označení původu a zeměpisná označení, tradiční výrazy, označování a obchodní úpravu některých vinařských produktů (dále jen „nařízení č. 607/2009“). Žalobce tak dle tohoto rozhodnutí v rozporu s § 62 odst. 1 písm. d) nařízení Komise č. 607/2009 uváděl do oběhu víno původem z Rakouska s údajem názvu moštové odrůdy Dornfelder, ačkoli nebyly splněny požadavky čl. 63 nařízení Komise č. 607/2009, a tím porušil podmínky pro uvedení názvu moštové odrůdy dle čl. 120 odst. 1 písm. b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/73, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (dále jen „nařízení č. 1308/2013“), a dopustil se tak přestupku dle § 39 odst. 1 písm. ff) zákona č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o vinohradnictví a vinařství), ve znění platném a účinném ke dni spáchání přestupku (dále jen „zákon o vinohradnictví a vinařství“). Za to byla žalobci uložena dle § 39 odst. 6 písm. c) zákona o vinohradnictví a vinařství pokuta ve výši 1 830 000 Kč a také povinnost uhradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč. Inspektorát přitom v rozhodnutí uvedl, v jakém časovém rozmezí a v jakém množství měl žalobce uvést do oběhu vína té které šarže (počátek byl vymezen dnem 21. 7. 2014, konec dnem 8. 8. 2016, přičemž se jednalo o 33 šarží o celkovém objemu 364 150 l).
3. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný k žalobcově odvolání zrušil výrok prvostupňového rozhodnutí o povinnosti uhradit náklady řízení a řízení v tomto rozsahu zastavil a také doplnil a specifikoval podmínky pro platbu uložené pokuty, čímž předmětné rozhodnutí změnil. Ve zbytku žalovaný prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

4. V žalobě žalobce uvedl, že správní orgány prvního i druhého stupně nerozhodovaly v souladu se zákonem, když jeho argumentaci, přednesenou v rámci správního řízení, zcela negovaly a nepřihlédly k ní, i když z ní plyne liberace ze spáchání správního deliktu (přestupku).
5. Žalobce uvedl, že již ve správním řízení svou obranu postavil na liberačních důvodech dle § 40 odst. 1 zákona o vinohradnictví a vinařství, dle kterého platilo, že právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila. Žalobce se domnívá, že tyto podmínky naplnil.
6. Základem žalobcovy argumentace je skutečnost, že jediný způsob, kterým bylo možné zjistit, zda předmětné víno Dornfelder (země původu Rakousko) je víno označené v souladu s vnitrostátní i evropskou legislativou představoval dotaz na Spolkové ministerstvo zemědělství a lesního hospodářství, životního prostředí a vodního hospodářství Rakouské republiky. Teprve na základě tohoto dotazu, který provedla Státní zemědělská a potravinářská inspekce (dále také jen „SZPI“), bylo najisto postaveno, že víno prodejce, od něhož odebíral žalobce, nebylo označeno v souladu se zákonem. Je tak otázkou, zda měl žalobce ke splnění liberačních důvodů povinnost učinit dotaz na jmenované ministerstvo Rakouské republiky, nebo zda k naplnění liberačních důvodů postačily jiné úkony, které žalobce provedl, zejména nákup vína od českého výrobce, který toto víno prodával jako Dornfelder, země původu Rakousko, s ujištěním, že se jedná o správné označení a že dřívější kontroly provedené SZPI, dokonce u žalobce, neshledaly prodej takto označeného vína za nezákonný. Správní orgány totiž uvedly, že v předcházejícím řízení samy zjistily nezákonnost v označení předmětného vína až dotazem na dané rakouské ministerstvo a současně odmítají liberovat žalobce z důvodu, že podle jejich názoru neprokázal, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil. I kdyby žalobce učinil jakékoliv opatření, jedinou možností, jak mohl naplnit liberační podmínku, byl dotaz na rakouské ministerstvo zemědělství. Žalobce má za to, že takový dotaz je však již za hranicí veškerého úsilí, které bylo možno požadovat.
7. Ono „veškeré úsilí“ má své meze a jeho mezí je okamžik, kdy státní orgán pověřený kontrolou provede kontrolu předmětného vína a toto víno nevyhodnotí jako nesprávně označené. Pokud tedy ani státní orgán (SZPI) neshledá víno závadným z hlediska jeho označení, pak toto nemohl zjistit ani žalobce. Stejně tak je mez úsilí, které lze po žalobci požadovat, limitována informacemi SZPI, které prezentovala na webovém portálu „potraviny na pranýři“, z něhož je patrné, že kontrolované víno Dornfelder, země původu Rakousko, není vyhodnoceno jako nesprávně označené. V tomto směru žalobce odkazuje na principy vyplývající z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2013, č. j. 1 As 188/2012-30, publikovaného pod č. 2872/2013 Sb. NSS (všechna zde uvedená rozhodnutí správních soudů jsou dostupná na www.nssoud.cz).
8. K výše uvedenému žalobce dodává, že pokud žalovaný uvádí, že mu žalobce v podstatě dává vzniklou protiprávnost za vinu, pak jde o účelovou desinterpretaci žalobcova stanoviska. Žalobce netvrdí, že by protiprávní stav, který je předmětem projednání, způsobil správní orgán, když neodhalil nesprávně označené víno. Žalobce pouze upozorňuje na neschopnosti správního orgánu, který je orgánem kontrolním pro danou oblast, rozpoznat nesprávné označení vína, a demonstruje, že ani on nemohl objektivně vynaložit další úsilí ke zjištění, zda je víno uváděné na trh označeno správně. Žalobce opakuje, že v daném případě objektivně neexistoval způsob, vyjma dotazu na rakouské

ministerstvo zemědělství, jak by vytýkanou skutečnost mohl žalobce jinak zjistit, neboť zemi původu vína není možné ověřit žádným laboratorním testem či chemickým rozbořem.

9. Žalobce nesouhlasí s odůvodněním napadeného rozhodnutí ani v otázce zániku odpovědnosti za přestupek z důvodu uplynutí promlčecí doby. Žalovaný poukázal na závěry usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2012, č. j. 7 Afs 14/2011-115, publikovaného pod č. 2748/2013 Sb. NSS, týkající se určení okamžiku, kdy se správní orgán „dozví“ o porušení příslušných předpisů. Podle žalovaného za tento moment lze označit den 19. 12. 2016, kdy bylo Inspektorátu doručeno sdělení Spolkového ministerstva zemědělství a lesního hospodářství, životního prostředí a vodního hospodářství Rakouské republiky, v němž rakouská strana mj. sděluje, že se žádná rakouská vína s označením odrůdy Dornfelder nesmí uvádět do oběhu.
10. Dle žalobce však tvrzení o tom, že subjektivní lhůta počala běžet až dne 19. 12. 2016, je zcela nesprávné. Správní orgán se o prodeji vína Dornfelder, země původu Rakousko, dozvěděl již z kontroly provedené v roce 2014 a měl k dispozici objektivní informace o tom, že žalobce prodává víno s označením Dornfelder země původu Rakousko, z tohoto roku. Ve světle shora uvedeného pak již v roce 2014 soustředil správní orgán onen okruh poznatků, informací a důkazních prostředků, z nichž lze na spáchání deliktu usoudit. Není rozhodující, zda v tento den již byl zpracován kontrolní protokol, ani zda tyto poznatky byly analyzovány a posouzeny se závěrem, že delikt byl spáchán a kým. Je evidentní, že Nejvyšší správní soud měl v usnesení rozšířeného senátu ze dne 18. 9. 2012, č. j. 7 Afs 14/2011-115, na mysli skutkové zjištění, nikoliv právní posouzení. Právní posouzení je v působnosti správního orgánu a je ryze subjektivní záležitostí v tom smyslu, že závisí na organizaci správního orgánu, kdy a jak se rozhodne vyhodnotit poznatky z hlediska protiprávnosti, tj. právně posoudit. Dobu mezi shromážděním skutkových poznatků a právním vyhodnocením však nelze hodnotit jako dobu, kdy by neběžela subjektivní promlčecí lhůta. Správní orgán ze své úřední povinnosti věděl, kdy víno Dornfelder, země původu Rakousko, poprvé u žalobce kontroloval a nikterak nerozporoval tvrzení, že víno Dornfelder, země původu Rakousko, poprvé kontroloval u žalobce již v roce 2014, a to při kontrolách ze dne 22. 12. 2014 (protokol č. D002-70072/14), ze dne 9. 6. 2014 (protokol č. P059-70072/14) a ze dne 15. 1. 2014 (protokol č. P126-70072/14). Těchto kontrol bylo provedeno více, a to nejen u žalobce, ale také u jeho odběratelů, kteří ho o kontrolách v některých případech informovali – např. A. B., která byla kontrolována SZPI, inspektorát v Táboře, když o kontrole byl sepsán protokol ze dne 20. 5. 2014, č. P084-30939/14, přičemž ani v tomto případě nebylo víno Dornfelder, země původu Rakousko, shledáno jako nesprávně označené. Pokud správní orgán uvádí, že mu trvalo dva roky, než zjistil, zda je víno Dornfelder, země původu Rakousko, nesprávně označeno, jen to potvrzuje tezi žalobce, že žalobce nemohl vynaložit větší úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil. Bez ohledu na tuto okolnost dokládající liberaci žalobce, nelze dobu, kdy SZPI shromažďovala podklady pro dotaz na Spolkové ministerstvo zemědělství a lesního hospodářství, životního prostředí a vodního hospodářství Rakouské republiky, považovat za dobu, kdy by neplynula subjektivní lhůta pro promlčení odpovědnosti za správní delikt.
11. Z výše uvedeného dovozuje žalobce, že odpovědnost za přestupek zanikla uplynutím subjektivní promlčecí doby 2 let a žalobce není možné za tento přestupek uznat odpovědným a postihnout.

12. Navíc v dané věci byla porušena zásada *ne bis in idem*, když byl potrestán za uvedení vína na trh, které bylo nesprávně označeno, jelikož za uvedení vína na trh je třeba považovat již samotný dovoz předmětného vína do České republiky a nesprávné označení na straně dovozce, tím nebyl žalobce, a za takový dovoz a označení již byly potrestány obě společnosti, od nichž žalobce víno odebral. Mimoto ohledně vína Dornfelder, země původu Rakousko, uvedených šarží, byly provedeny u žalobce kontroly, které porušení zákona o vinohradnictví a vinařství neshledaly. Za uvedení vína do oběhu však pak nelze považovat jeho další prodej a nelze se ztotožnit se závěrem žalovaného, že porušení povinnosti ze strany dodavatelů žalobce nezavdává důvod netrestat žalobce.
13. Pokud se týká výše pokuty, žalobce s právním hodnocením a výší udělené pokuty nesouhlasí (zde žalovaný tvrdí, že prodej probíhal po dlouhé období a víno bylo dodáno na trh ve velkém rozsahu). Výše pokuty by totiž měla reflektovat hospodářský profit, který měl mít žalobce z toho, že uvedl na trh víno s označením země původu Rakousko. Žalovaný operuje v odůvodnění tím, že žalobce nesprávným uvedením země původu získal neodůvodněnou ekonomickou výhodu, a proto je odůvodněno uložení pokuty v předmětné výši. Takový závěr však není podložen důkazy a stejně tak není odůvodněn a důkazy podložen závěr o skutečnosti, že došlo k poškození práv spotřebitelů a v jaké míře. Při ukládání pokuty pak správní orgán nezohlednil, že k jednání žalobce nedošlo úmyslně, ale nedbalostí, přičemž míra a způsob zavinění by měly být při ukládání pokuty zohledněny, a v tomto případě jako okolnost polehčující. Pokud se správní orgán nezabýval otázkou zavinění, a to zjištění, zda se jednalo o úmyslné či nedbalostní jednání, jedná se o vadu řízení, která předcházela vydání rozhodnutí. Žalobce pak nepřiměřenost uložené pokuty spatřuje také v tom, že za stejné jednání již byly postihnuty jiné subjekty a za uvedení téhož vína do oběhu je tak tedy uložena dvojí sankce.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě a další podání žalobce

14. Žalovaný ve svém vyjádření navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Žalobní námitky jsou podle něj podobné jako ty, které žalobce uplatnil již v odvolání a žalovaný se s nimi již dostatečným způsobem vypořádal ve svém rozhodnutí. Nad rámec toho žalovaný uvedl následující:
15. V žalobcově případě jak § 20 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), tak 39 zákona o vinohradnictví a vinařství stanovil odpovědnost objektivní, tedy za výsledek. Podmínky liberace jsou v této souvislosti definovány v § 40 odst. 1 zákona o vinohradnictví a vinařství. Tyto podmínky však žalobce nesplnil. Nelze s ním souhlasit ani v tom, že by jediným způsobem, jak se dozvědět o problematice označování vína Dornfelder, země původu Rakousko, byl dotaz na příslušné ministerstvo Rakouské republiky. Navíc nelze souhlasit ani s tím, že by žalobce vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil. To uvádí žalovaný i v kontextu žalobcovy argumentace týkající se předchozích kontrol, které u něj probíhaly. Tyto kontroly totiž byly zaměřeny na jiné otázky a není povinností žalovaného soustavně sledovat, zda kontrolované osoby dodržují všechny požadavky stanovené právními předpisy a předem je upozorňovat na všechny možné nedostatky. Žalobcem prezentovaná konstrukce by vlastně navodila přenesení odpovědnosti za vlastní povinnost dodržovat pravidla potravinového práva na orgány dozoru. Přitom předmětné porušení povinností správní orgán prvního stupně zjistil až

poté, co na základě poznatků získaných v rámci dozorové pravomoci týkající se dané komodity odhalil, že se na trhu v České republice ve velkém rozsahu prodává víno Dornfelder, původem z Rakouska, a shromáždil potřebné podklady k zachycení skutkového a právního stavu. Tento právní stav byl zjištěn mj. ze sdělení rakouské strany, relevantních rakouských právních předpisů a jejich ověřených překladů. Vzhledem k otevřenému trhu Evropské unie mají i kontrolované osoby pracovat s předpisy EU a jejich členských států, zejména pokud obchodují s produkty z toho kterého členské státu. Žalobce však kromě pasivního spoléhání se na informace od svého dodavatele, popř. na činnost SZPI, nevyvinul žádné úsilí k ověření zákonnosti svých kroků, kdy se nabízelo např. seznámení se příslušnými právními předpisy, nahlédnutí do databáze na webových stránkách <http://oiv.int/en/databases-and-statistics>, komunikace s dodavateli či zájmovými vinařskými organizacemi v Rakousku. V tomto kontextu je nepřipadný žalobcův odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2013, č. j. 1 As 188/2012-30, či na informace zveřejněné v rámci projektu Potraviný na pranýři, neboť jeho smysl a zaměření je jiné, než být oficiální databází k lustraci vinařských výrobků, které provozovatelé potravinářských podniků zamýšlejí uvádět na trh. Naopak pro nenaplnění liberačních důvodů i nadále shledává žalovaný relevantním rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 9. 2014, č. j. 4 As 123/2014-33, publikovaný pod č. 3139/2015 Sb. NSS.

16. Žalovaný nesouhlasí ani s tvrzením o zániku odpovědnosti za přestupek z důvodu uplynutí promlčecí doby. V souvislosti s hodnocením toho, kdy se správní orgán dozvěděl o přestupku ve smyslu § 40 odst. 3 zákona o vinohradnictví a vinařství (tedy kdy soustředil onen okruh poznatků, informací a důkazních prostředků, z nichž lze na spáchání přestupku usoudit), považuje žalovaný i nadále za příléhavé závěry vyplývající z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2012, č. j. 7 Afs 14/2011-115. Za tento okamžik považuje žalovaný den 19. 12. 2016, kdy bylo Inspektorátu doručeno shora specifikované sdělení Spolkového ministerstva zemědělství a lesního hospodářství, životního prostředí a vodního hospodářství Rakouské republiky o tom, že žádná rakouská vína s označením odrůdy Dornfelder se nesmí uvádět do oběhu. V tomto směru žalovaný uvedl, že se SZPI nejprve v rámci vyhodnocení poznatků týkající se vína v roce 2016 zjistila, že se na trhu v České republice ve velkém rozsahu prodává víno Dornfelder, původem z Rakouska. Poté zahájila sérii kontrol cíleně zaměřených na dovoz tohoto druhu vína a jeho distribuci na českém trhu. Dne 26. 7. 2016 proběhla kontrola, zaměřená na sledovatelnost předmětného vína dle čl. 18 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin, a to přímo u žalobce. V rámci prověřování rozhodných skutečností byl vznesen na příslušné rakouské ministerstvo dotaz, na který Inspektorát dne 19. 12. 2016, jak již bylo zmíněno, obdržel výše uvedenou odpověď. Následně žalovaný provedl dne 10. 4. 2017 u žalobce další kontrolu týkající se předmětného vína. Od 19. 12. 2016 přitom počala běžet dvouletá subjektivní lhůta pro zahájení řízení. Řízení ve věci bylo zahájeno doručením oznámení o zahájení řízení žalobci dne 28. 2. 2018, tedy včas. Přitom, jak již bylo řečeno, není úkolem správního orgánu soustavně sledovat, zda kontrolované osoby dodržují všechny požadavky stanovené právními předpisy a předem je upozorňovat na všechny možné nedostatky. Proto v daném směru nejsou rozhodné ani kontroly z roku 2014, které sice proběhly u žalobce, ale byly zaměřeny na jiné otázky. Zároveň žalovaný odmítá žalobcem prezentované oddělení skutkových a právních zjištění, když má za to, že tato spolu nedílně souvisejí a bez zjištění a vyhodnocení poznatků, které žalobce označil za

právní zjištění, nelze dostatečně posoudit skutkový stav. Subjektivní lhůta pak marně neuplynula, ani kdyby se odvíjela ode dne cíleně zaměřené kontroly u žalobce ze dne 26. 7. 2016. Shromažďování a vyhodnocování poznatků o porušení právní povinnosti žalobcem nebylo v rozporu se zákonnými lhůtami pro projednání předmětného přestupku.

17. Dále dle žalovaného nemůže obstát žalobcovo tvrzení o porušení zásady *ne bis in idem*, tedy zákazu dvojího trestání. S touto otázkou se ostatně, podobně jako s jinými, které žalobce nastolil, žalovaný vypořádal již ve svém rozhodnutí. Dle žalovaného je třeba také trvat na tom, že žalobce svou činností uváděl vína do oběhu (žalobce uvedl, že víno na trh uvedla jiná osoba, tedy subjekt, od něhož vína nakoupil a on již jen realizoval následný prodej); osoba uvádějící víno do oběhu je odpovědná za každé uvádění, nikoli pouze za první uvedení vína na trh.
18. Rovněž výši uložené pokuty považoval žalovaný za zákonnou a přiměřenou. Druh a výměra sankce byly zváženy i s ohledem na pozdější zákon o odpovědnosti za přestupy a zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. S ohledem na objektivní odpovědnost v dané věci nebyly správní orgány povinny hodnotit formu zavinění, avšak i tak zohlednily ve prospěch žalobce, že ten převzal na své vydané faktury označení vína dle označení dodavatelem. Ekonomická výhoda pak pro žalobce v důsledku jeho nesprávného postupu spočívala např. v tom, že spotřebitel může dávat přednost „odrůdovým vínům“; žalobce přitom na trh uváděl produkt neznámého charakteru, což vedlo k porušení práv spotřebitelů. I proto nebylo třeba dokazovat následek protiprávního jednání za situace, kdy postačovalo ohrožení oprávněných zájmů spotřebitelů.
19. V replice na vyjádření žalovaného žalobce setrval na svém názoru, že byly naplněny podmínky pro liberaci. Žalobce zpochybnil povahu databáze na <http://oiv.int/en/databases-and-statistics>. Dále uvedl, že i kontroly v roce 2014 měly jako předmět „*dodržování povinností při uvádění vinařských produktů na trh*“ a není tak pravdou, že by nebyly zaměřeny na označování vín. Pokud SZPI tehdy neshledala žádné pochybení, mohl i žalobce vycházet z toho, že žádnou povinnost neporušil. Navíc překlad listin z rakouského ministerstva je špatný a nekvalitní a závěry, které SZPI z těchto listin vyvodila, je vadný. Navíc z daných listiny nevyplývá, že by v Rakousku nebylo povoleno odrůdu Dornfelder pěstovat, naopak pro určité spolkové země to povoleno bylo, čímž není možné vyloučit existenci vína odrůdy Dornfelder, země původu Rakousko. Žalobce také trvá na tom, že odpovědnost za přestupek byla promlčena, neboť již při první kontrole v roce 2014 mohla SZPI zjistit závadný stav, přičemž také disponovala veškerými k tomu potřebnými prostředky, jimiž nyní argumentuje, např. zmíněnou internetovou databází. V důsledku nečinnosti správního orgánu tedy byla odpovědnost za přestupek promlčena. Pokud existoval způsob, jak mohl nesprávné označení vína zjistit žalobce, pak to měl zjistit i žalovaný (resp. správní orgán prvního stupně) při první kontrole. V tom případě by byla žalobcova odpovědnost promlčena. Pokud takový způsob neexistoval, byly by naplněny podmínky pro liberaci a nebylo by možné žalobce za daný přestupek postihnout.

IV. Ústní jednání

20. Při ústním jednání dne 26. 1. 2021 žalobce v první řadě odkázal na žalobu, přičemž zdůraznil otázku liberace s ohledem na dřívější kontroly, které již v roce 2014 byly zaměřeny na označování vína. Žalovaný už tehdy měl žalobce na pochybení upozornit a

žalobce by provedl nápravu. Konkrétní kroky však SZPI začala podnikat až v roce 2016. Uloženou sankci tak žalobce považuje za nelegitimní. Dále žalobce zmínil otázku běhu subjektivní lhůty pro zahájení řízení. Prodleva mezi lety 2014, kdy SZPI zjistila prodej předmětného vína, rokem 2016, kdy vznášela dotazy na rakouskou stranu a rokem 2018, kdy zahájila řízení, nemůže jít k tíži žalobce. Tato prodleva má vliv i na výši sankce, a to také z pohledu množství obchodovaného vína; jak již bylo řečeno, situace by byla jiná, kdyby byl žalobce na problém včas upozorněn.

21. Žalobce také poukázal na svou dlouhodobou podnikatelskou činnost, která je zcela bez závad. Je distributorem vína a předmětné víno kupoval v dobré víře. Dle protokolů z roku 2014 nebylo možné danému vínu vytýkat senzorické či jiné vady – proto také toto víno uváděl na trh. Během následných asi 9 kontrol byl ubezpečován SZPI, že je vše v pořádku. Žalobce pak nečekal, že by jej v Rakousku legálně pěstovaná odrůda vína mohla „omezit“. Po desáté kontrole ze strany SZPI ale došlo ke vzniku nynějšího sporu, jehož výsledek považuje za šokující. Uloženou pokutu má za nepřiměřenou, její výše odpovídá spíše případům, kdy je sankcionován velký účastník trhu, konglomerát, nikoli subjekt typu žalobce, který má zhruba dvacet zaměstnanců. Výše dané pokuty padesátinásobně převyšuje zisk, který žalobce z obchodování s daným produktem měl.
22. Taktéž žalovaný odkázal na svou dřívější argumentaci, která byla uvedena již v jeho vyjádření k žalobě. Žalovaný nad rámec toho dodal, že v době podání tohoto vyjádření vycházel z tehdy platné právní úpravy, konkrétně § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, který byl ale následně nálezy Ústavního soudu zrušen, a který se týkal promlčecích dob; žalovaný proto aplikoval lhůty dle § 40 odst. 3 zákona o vinohradnictví a vinařství. Přesto se však žalovaný domnívá, že i dle § 30 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky objektivní promlčecí doba marně neuplynula. Žalovaný je tak toho názoru, že by soud měl žalobu zamítnout, a to i s přihlédnutím k tomu, že rovněž výše sankce je přiměřená a odpovídající zákonu.
23. V rámci ústního jednání soud k důkazu provedl některé kontrolní protokoly, které předložil žalobce, a které nebyly součástí správního spisu (materiály, které byly součástí správního spisu, soud dokazování neprováděl). V prvním případě šlo o protokol Inspektorátu ze dne 9. 6. 2014, č. P059-70072/14. Inspektorát provedl daného dne kontrolu v žalobcově provozovně na adrese Hlavní 6/122, Brno. Ta byla zaměřena i na „*dodržování požadavků na označování sudových vín uváděných do oběhu*“, přičemž byl žalobce poučován o správném označování vín; zároveň Inspektorát na místě zjistil prodej vína Dornfelder a dalších vín určených šarží. Ve druhém případě šlo o protokol Státní zemědělské a potravinářské inspekce, inspektorátu v Táboře ze dne 20. 5. 2014, č. P084-30939/14. Kontrola dle tohoto protokolu proběhla u kontrolované osoby A. B. s místem podnikání U T. 162, J. (provozovna H. n. 17, J.); i tato kontrola se týkala mj. označování sudových vín. Daný inspektorát na místě zjistil rovněž víno Dornfelder, jehož dodavatelem byl žalobce.

V. Posouzení věci soudem

24. Zdejší soud přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí správního orgánu prvního stupně včetně řízení předcházejícího jeho vydání, a shledal, že žaloba je **důvodná**.

V. a) Označování vína a možnost liberace

25. S ohledem na obsah žalobních námitek a jim předcházející rozhodnutí správních orgánů ve spojení s vyjádřením žalovaného považuje soud za podstatné na úvod konstatovat to, co není mezi účastníky sporné, resp. co je sporné toliko zčásti.
26. Předně považuje soud za nesporné to, že žalobce od 21. 7. 2014 do 8. 8. 2016 dále distribuoval víno (či jeho jednotlivé šarže), které bylo označeno, že je původem z Rakouska (v tomto směru žalobce sporuje toliko to, zda dané prodeje lze považovat za „uvádění do oběhu“). Dále soud považuje za nesporné, že produkt (prodávané) bylo na příslušných vydaných fakturách vesměs označeno jako Dornfelder, polosuché, 12,5 % objem alkoholu, původ Rakousko, přičemž následovala čísla jednotlivých šarží; tyto údaje byly obdobně uvedeny i na KEG sudech, v nichž žalobce předmětné víno prodával. Za v podstatě nespornou skutečnost považuje soud to, že v době uvádění vína do oběhu odrůda Dornfelder již nefigurovala mezi odrūdami, které je možné použít v Rakousku k výrobě vína bez chráněného označení původu či chráněného zeměpisného označení s označením odrůdy nebo ročníku (k žalobcovu dodatečnému zpochybnění dané skutečnosti v replice ze dne 20. 12. 2018 viz níže). Čtvrtou skutečností, kterou argumentují žalobce i žalovaný (byť s rozdílným konečným právním vyzněním) a tedy ji nespoujají, je to, že správní orgány zjistily, že odrůda Dornfelder již nefigurovala mezi odrūdami, které je možné použít v Rakousku k výrobě vína bez chráněného označení původu či chráněného zeměpisného označení s označením odrůdy nebo ročníku, až v průběhu roku 2016 (v této souvislosti se k problematice možného uplynutí promlčecí doby soud vyjadřuje níže).
27. Po skutkové stránce se proto podle názoru soudu jedná o poměrně jednoznačnou situaci, neboť žalobce nijak nezpochybnil, že by obchodoval s vínem, které bylo označeno, že je původem z Rakouska, ani to, že toto víno na daňovém dokladu (popř. na příslušných nádobách) označoval jako odrůdu Dornfelder původem z Rakouska (resp. že tyto údaje převzal od svých dodavatelů). Žalobce pak v samotné žalobě v zásadě nezpochybňoval ani správnost zjištění, že rozhodnou dobu odrůda Dornfelder již nefigurovala mezi odrūdami, které je možné použít v Rakousku k výrobě vína bez chráněného označení původu či chráněného zeměpisného označení s označením odrůdy nebo ročníku (k již zmíněné výhradě v replice ze dne 20. 12. 2018 viz níže).
28. S ohledem na shora uvedené žalobce nezpochybňuje ani to, že dané jednání obecně může představovat naplnění skutkové podstaty přestupku dle § 39 odst. 1 písm. ff) zákona o vinohradnictví a vinařství porušením podmínek vyplývajících z nařízení č. 607/2009 pro uvedení názvu moštové odrůdy vína [údaj dle čl. 120 odst. 1 písm. b) nařízení č. 1308/2013]; pakliže žalobce rozporuje v této souvislosti to, že by víno „uváděl do oběhu“, vyjadřuje se k tomu soud níže.
29. Jádrem sporu tak v podstatě zůstává otázka, zda mohl být žalobce za uvedené jednání sankcionován, resp. nést za své jednání odpovědnost, jestliže ani správní orgány až do roku 2016 nevěděly o tom, že prodej vína z Rakouska, označeného jako odrůda Dornfelder, je v rozporu se zákonem. V tomto smyslu se také žalobce soustřeďuje zejména na to, zda v souvislosti se svým jednáním naplnil liberační důvody, popř. na „procesní“ otázky uplynutí promlčecí doby.
30. Zde soud uvádí, že s ohledem na ustanovení čl. II odst. 1 zákona 26/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o vinohradnictví a vinařství), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, dle kterého se správní řízení, která byla zahájena podle zákona o vinohradnictví a

vinařství, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a která nebyla přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona pravomocně skončena, dokončí podle zákona o vinohradnictví a vinařství, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, postupovaly správní orgány podle znění zákona účinného do 31. 3. 2017.

31. Stejně tak dle § 112 odst. 4 zákona o odpovědnosti za přestupky platí, že zahájená řízení o přestupku a dosavadním jiném správním deliktu, s výjimkou řízení o disciplinárním deliktu, která nebyla pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle dosavadních zákonů.
32. Odpovědnost právnické osoby za správní delikt a možnost její liberace normovalo jak znění zákona o vinohradnictví a vinařství účinné do 31. 3. 2017, tak i následující ustanovení § 40 odst. 1 daného zákona, dle kterého právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila.
33. Obdobně je v případě zákona o odpovědnosti za přestupky normována odpovědnost právnické osoby za přestupky v ustanovení § 21 odst. 1 tohoto zákona tak, že právnická osoba za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila.
34. Z uvedeného je patrné, že změny právní úpravy, které proběhly v průběhu času v úpravě deliktního práva, nezměnily nic na tom, že odpovědnost právnické osoby za (dříve) správní delikt, nyní přestupek, je objektivní s možností liberace.
35. V případě žalobce proto není podstatná z hlediska odpovědnosti otázka zavinění (subjektivní stránka však může nabýt významu při zvažování výše sankce nebo, jak plyne z dále uvedeného, při zvažování toho, jakou formou byl delikt spáchán), nýbrž pouze případné naplnění podmínky vynaložení veškerého úsilí, které bylo možno požadovat, aby žalobce zabránil porušení své povinnosti.
36. V té souvislosti je třeba zdůraznit, že žalobce byl sankcionován za delikt dle § 39 odst. 1 písm. ff) zákona o vinohradnictví a vinařství ve znění účinném v době spáchání deliktu, dle kterého se právnická nebo podnikající fyzická osoba jako výrobce nebo jako osoba uvádějící produkt do oběhu dopustí správního deliktu tím, že poruší povinnost stanovenou předpisem Evropské unie upravujícím oblast vinohradnictví, vinařství nebo obchodu s produkty.
37. Shodný delikt byl následně normován v § 39 odst. 2 písm. bb) zákona o vinohradnictví a vinařství ve znění účinném do 30. 6. 2017 (dle něj se právnická nebo podnikající fyzická osoba jako výrobce, příjemce nebo jako osoba uvádějící produkt do oběhu dopustí správního deliktu tím, že poruší povinnost stanovenou předpisem Evropské unie upravujícím oblast vinohradnictví, vinařství nebo obchodu s produkty.)
38. Ve znění § 39 odst. 2 písm. bb) zákona o vinohradnictví a vinařství ve znění účinném od 1. 7. 2017 došlo pouze k terminologické změně v označení jednání pachatele jako přestupek.
39. Z uvedeného je patrné, že změny právní úpravy, které proběhly v průběhu času v úpravě deliktního práva, nezměnily nic na tom, že je sankcionováno jednání, kterým právnická osoba jako osoba uvádějící produkt do oběhu poruší povinnost stanovenou předpisem Evropské unie upravujícím oblast vinohradnictví, vinařství nebo obchodu s produkty.

40. Jednání žalobce, které mělo porušit podmínky vyplývající z nařízení č. 607/2009 pro uvedení názvu moštové odrůdy vína [údaj dle čl. 120 odst. 1 písm. b) nařízení č. 1308/2013] zůstávalo sankcionovatelné jako delikt i přes změny sankčního práva.
41. V kontextu porušené právní povinnosti je třeba posoudit i naplnění liberačních důvodů dle citovaného § 40 odst. 1 zákona o vinohradnictví a vinařství, resp. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky.
42. Podle čl. 120 odst. 1 písm. b) nařízení č. 1308/2013 označení a obchodní úprava výrobků uvedených v příloze VII části II bodech 1 až 11, 13, 15 a 16 mohou zejména obsahovat jako nepovinný údaj název moštové odrůdy nebo odrůd.
43. Zároveň shledal soud jako správná zjištění žalovaného ohledně evropské úpravy normující otázku certifikace vinařských výrobků, tj. ve shodě s konstatováním správních orgánů, lze říci, že v mezidobí mezi jednáním žalobce vymezeným do dne 8. 8. 2016 a vydáním prvostupňového rozhodnutí a rozhodnutí o odvolání vstoupila dne 3. 3. 2018 v platnost a přímou použitelnost dvě nová nařízení EU, a to jednak nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2018/273, jednak prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/274. Nařízení 2018/273 ve svém čl. 54 zakotvuje, že se zrušuje čl. 63 nařízení č. 607/2009, přičemž požadavky předcházející právní úpravy stanovené v čl. 63 nařízení č. 607/2009, od kterých odvozoval správní orgán prvního stupně porušení povinností dle evropského práva, jsou obsažené i v nové právní úpravě, a to v čl. 12 nařízení 2018/274 a čl. 11 a násl. nařízení 2018/273.
44. Nová právní úprava ani v této oblasti nebyla pro žalobce příznivější.
45. Žalobce jako subjekt obchodující s vínem zjevně dlouhodobě a opakovaně, jak prokazují závěry kontrol správních orgánů, obchodoval s vínem, které mělo svůj původ mimo území ČR, ale zároveň bylo původem z členské země EU. Participoval tak na intrakomunitárním trhu s vínem, který podléhá jak národní, tak i evropské regulaci. Skutečnost, že žalobce je při obchodu s vínem povinen dodržovat zároveň komunitární právo jasně plyne ze zákona o vinohradnictví a vinařství a jeho nerespektování je sankcionováno dle národního práva tak, jak k tomu došlo v nyní posuzované věci.
46. Soud tak má jednoznačně za to, že zásada neznalost zákona neomlouvá, se netýkala výlučně neznalosti rakouského práva, nýbrž primárně směřovala do znalosti práva komunitárního a náležitostí certifikace vína.
47. Již v období, ve kterém žalobce s předmětným vínem obchodoval, platila komunitární úprava, dle které byl každý členský stát povinen vést seznam zatříděných moštových odrůd s tím, že na základě toho komunitární právo opravňovalo vysazovat a pěstovat kteroukoliv odrůdu za předpokladu, že byla uvedena v seznamu odrůd a vyrábět z nich víno [viz čl. 20 nařízení (ES) č. 1227/2000 ze dne 31. 5. 2000 ve spojení s čl. 103 nařízení Komise (ES) č. 555/2008 ze dne 27. 6. 2008].
48. Stejně tak je soud v zásadě přesvědčen, že žalobce je jako obchodník s vínem obeznámen s certifikačním procesem odrůd vína jak v ČR, tak i rámci Evropské unie a podmínkou, že v případě prodeje vína vyrobeného v dané zemi, které je vyrobeno zpracováním hroznů produkovaných v zemi výroby vína, musí hrozny pocházet pouze z těch moštových odrůd, které jsou v zemi výroby vína registrovány, tedy je seznámen s tím, s jakým zbožím vlastně může obchodovat. Soud konstatuje, že Česká republika, stejně jako další země, vede svou vlastní Státní odrůdovou knihu vedenou a zveřejňovanou Ústředním kontrolním a

zkušebním ústavem zemědělským, ze které jsou patrné názvy odrůd vína, které lze na území ČR produkovat, a to včetně synonym, kterými lze příslušnou odrůdu označovat.

49. Proto stejně jako v případě, kdy obchoduje prodejce s vínem, které má být vyrobeno z hroznů, které pochází z ČR, tak v případě, kdy prodejce obchoduje s vínem, které má být vyrobeno z hroznů, které pochází z členské země EU, lze od obchodníka s vínem očekávat znalost právní úpravy a schopnost ověřit si, zda je jím prodávané víno obchodovatelné s ohledem na procesy certifikace moštových odrůd v jednotlivých členských zemích EU.
50. Žalobce nijak neprokázal, že by vyvinul jakékoliv úsilí k ověření toho, zda lze do oběhu uvádět vína označená moštovou odrůdou Dornfelder se zemí původu Rakousko. V tomto směru žalobce spoléhal, jak sám v podstatě uvádí, výlučně na obchodní označení, pod kterým víno nakoupil od svých obchodních partnerů, a zároveň na to, že správní orgány nikdy dříve žalobce neupozornily na to, že tento druh vína pocházející z Rakouska nemůže být předmětem prodeje, resp. že správní orgány ČR nezveřejnily informaci, že konkrétní typ vína původem z Rakouska nemůže být označován moštovou odrůdou Dornfelder.
51. Soud je toho názoru, že by správní orgán, zabývající se dozorem nad trhem s vínem měl předmětnou informaci disponovat ihned, jakmile je to možné, resp. v reálném čase po změně dotčeného rakouského právního předpisu. Nicméně neznalost správního orgánu neznamená a nemůže znamenat to, že by žalobce obchodoval s vínem, které by splňovalo podmínky komunitárního práva pro uvedení na trh. Neznalost správního orgánu je v tomto případě sice zjevná, ale nemožňuje v žádném případě žalobci uvádět na český trh víno, které pochází z Rakouska a z odrůdy, která nemůže být v Rakousku pěstována, resp. nemůže být jako taková certifikována. Skutečnost, že správní orgán po určitou dobu nezaznamenal změnu rakouské právní úpravy, nepředstavuje časový prostor, po který by bylo možno legálně uvádět na český trh víno, které nemohlo být v Rakousku certifikováno.
52. Soud tak konstatuje, že žalobce je obchodníkem obchodujícím se zbožím, které je předmětem obchodu na komunitárním trhu a které podléhá regulaci komunitárního práva, tudíž jsou na něj kladeny zvýšené nároky stran znalosti práva země, ze které pochází jím obchodované zboží. Fakt, že se jednalo o skutečnost, která nebyla obecně známá, která nebyla po určitou dobu známá ani pro české státní orgány, a to orgánu, který ukládá sankci, není v této souvislosti relevantní, neboť odpovědnost za obchodované zboží a jeho označení neleží na českých státních orgánech, ale na žalobci. Této odpovědnosti se žalobce nemůže zbavit tím, že vycházel ze správnosti údajů, kterými víno označil jeho dovozce, ani tím, že nebyl orgánem dozoru a ochrany trhu s vínem informován o nemožnosti obchodovat s vínem označeným jako Dornfelder původem z Rakouska.
53. Soud se tak ztotožňuje se závěry žalovaného, že liberační důvody dle § 40 odst. 1 zákona o vinohradnictví a vinařství, resp. dle § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, nebyly naplněny. Nelze konstatovat, že by žalobce za správní delikt (přestupek) neodpovídal, neboť by se v jeho případě jednalo o právnickou osobu, která „*prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila*“.
54. Jak již totiž bylo zmíněno, za dané „*veškeré úsilí*“ nelze považovat prosté spoléhání se na údaje od dodavatele, ani na závěry vyvozované z činnosti kontrolních orgánů. V tomto směru je třeba říci, že pokud např. správní orgán prvního stupně již v roce 2014 nabyl na základě kontrol u žalobce povědomost o tom, že žalobce obchoduje s vínem Dornfelder,

země původu Rakousko, pak bylo chybou, že si nesprávného žalobcova postupu nijak nevšiml a nijak ho neřešil. V daném ohledu tedy bylo možné do jisté míry považovat postup správního orgánu prvního stupně za „nezákonný“, resp. je tento postup důsledkem nedokonalé znalosti komunitárního práva, která byla stejná jako u žalobce. V tomto smyslu však žalobci nemohlo vzniknout žádné „legitimní očekávání“, či „dobrá víra“: jednak Inspektorát v rámci svých kontrolních postupů nedeklaroval, že by v dané souvislosti byl žalobcův postup zákonný (pouze nekonstatoval jeho nezákonnost); jednak lze přiměřeně uvést, že nezákonná správní praxe očekávání, natož legitimní, založit nemůže, neboť nezákonnou správní praxí nemůže být správní orgán do budoucna vázán (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2009, č. j. 6 Ads 88/2006-132, publikované pod č. 1915/2009 Sb. NSS) – taktéž pouhá nečinnost veřejné správy v oblasti postihu deliktního jednání nemůže v jednotlivci vyvolat dojem, že jeho postup je v souladu se zákonem (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2018, č. j. 6 As 413/2017-39; ve světle těchto závěrů není případný žalobcův odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2013, č. j. 1 As 188/2012-30). S přihlédnutím k této skutečnosti tak nejsou pro nynější případ relevantní ani údaje zveřejňované SZPI v rámci projektu „Potraviny na pranýři“, který navíc primárně slouží k jiným účelům, než k informování distributorů potravin a dalších obdobných subjektů o správném označování potravin.

55. Ačkoli nesprávné označení např. země původu skutečně nebylo možné zjistit kupř. z laboratorních rozborů, tak v návaznosti na již uvedené také nelze říci, že neexistoval jiný způsob, jak se dozvědět o nesprávném označování vína, než dotaz na Spolkové ministerstvo zemědělství a lesního hospodářství, životního prostředí a vodního hospodářství Rakouské republiky. Nešlo totiž o otázku skutkovou, nýbrž o otázku právní. Odpověď na možnost a způsoby označování vín plynula prostřednictvím rakouských právních předpisů z práva komunitárního, které byl žalobce, jakožto obchodník obchodujícím se zbožím, které je předmětem obchodu na komunitárním trhu a které podléhá regulaci komunitárního práva, povinen znát (včetně procesů certifikace moštových odrůd v jednotlivých členských zemích EU), resp. bylo možné od něj takovou znalost očekávat (viz již výše). V tomto smyslu také nelze tvrdit, že by zjišťování si obsahu příslušné právní úpravy bylo nepřiměřeně nadstandardním požadavkem, dokonce se – z povahy věci – v souvislosti s možností liberace nejedná ani o „*aktivní činnost nad rámec zákonných povinností*“, jak o tom ve svém rozhodnutí zmiňoval žalovaný.
56. Na žalobcem explicitně vznesené dotazy, které adresoval soudu, tak zdejší soud s odkazem na shora uvedené odpovídá, že ke splnění liberačních důvodů nebylo nezbytně nutné, aby pokládal příslušné otázky Spolkovému ministerstvu zemědělství a lesního hospodářství, životního prostředí a vodního hospodářství Rakouské republiky. Rozsah zákonných povinností zároveň bylo možné zjistit i jinak a žalobcovy kroky (spolehnutí se na údaje uvedené dodavateli a vyvozované z činnosti SZPI) nebyly dostatečné pro jeho liberaci; v tomto aspektu se tedy soud částečně ztotožňuje se závěry žalovaného.

V. b) Zánik odpovědnosti za přestupek, běh promlčecí doby

57. Pokud jde o další žalobcem nastolenou otázku, a to sice zda nedošlo k zániku jeho odpovědnosti za přestupek z důvodu uplynutí promlčecí doby, zde soud žalobci přinejmenším částečně přitakává, popř. uvádí, že v tomto aspektu nelze rozhodnutí žalovaného považovat za plně přezkoumatelné.

58. Dle § 40 odst. 3 zákona o vinohradnictví a vinařství, ve znění účinném do 31. 3. 2017, platilo, že „[o]dpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 5 let ode dne, kdy byl spáchán.“ Zákonodárce zde tak stanovil subjektivní dvouletou lhůtu a objektivní pětiletou lhůtu pro zahájení řízení o správním deliktu. Žalobce přitom tvrdí, že Inspektorát zahájil řízení ve věci až po uplynutí zmíněné dvouleté subjektivní lhůty, tedy až poté, co žalobcova odpovědnost za správní delikt (přestupek) zanikla. Ostatně otázku zániku odpovědnosti za přestupek musí soud hodnotit z úřední povinnosti.
59. Tu je z obecného hlediska třeba říci, že určení počátku subjektivní lhůty, tedy okamžiku, kdy se správní orgány o odpovědnosti určitého subjektu dozví, může v praxi činit potíže a být předmětem skutkového či právního sporu. Příkladem takového případu je přitom i nyní projednávaná věc.
60. Rovněž v obecném gardu soud k dané problematice uvádí, že vymezením okamžiku, kdy se správní orgán o odpovědnosti toho kterého subjektu dozví, tedy počátkem běhu subjektivní lhůty, se opakovaně zabývala judikatura správních soudů. Obě strany sporu pak jako východisko pro svou argumentaci využily usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2012, č. j. 7 Afs 14/2011-115, z něhož vyplývá, že „[s]právní orgán se ‚dozví‘ o porušení cenových předpisů (§ 17 odst. 4 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách), dnem, kdy soustředí onen okruh poznatků, informací a důkazních prostředků, z nichž lze na spáchání deliktu usoudit. Není rozhodující, zda v tento den již byl zpracován kontrolní protokol, ani zda tyto poznatky byly analyzovány a posouzeny se závěrem, že delikt byl spáchán a kým“. Ačkoli tedy obě strany vycházejí z téhož rozhodnutí, interpretují jeho vyznění odlišně, přičemž lze doplnit, že jeho závěry se netýkají toliko otázek spojených s porušením cenových předpisů, ale dopadají na širší okruh případů správního trestání.
61. Žalobce a žalovaný se rozcházejí v tom, jak interpretovat okamžik „dozvědění se“, jakou kvalitu a kvantitu pro to musí nabýt „okruh poznatků, informací a důkazních prostředků, z nichž lze na spáchání deliktu usoudit“, a zda do něj, tedy do daného „okruhu poznatků“, započítávat otázky skutkové a/i právní, resp. zda toto rozlišování hraje roli.
62. V tomto aspektu dává soud, přinejmenším částečně, zapravdu žalobci. Jak již totiž vyplývá ze shora uvedené argumentace soudu, kterou rozvíjel při posuzování problematiky žalobcovy liberace, je třeba posouzení správnosti označování vína považovat za otázku právní (byť její konkrétní vyplývají z rakouské právní úpravy, primárně se jedná o věc komunitárního a vnitrostátního práva, platného v České republice, které byl povinen znát jak žalobce, tak SZPI). Právě v tomto smyslu, tedy že žalobce nedodržel pro něj relevantní právní úpravu, také žalovaný rozhodoval. Podobně jako byl žalobce (zřejmě) činěn odpovědným za neznalost právní úpravy, je pak třeba, v níže uvedených souvislostech a jak již bylo naznačeno také shora, konstatovat, že ani neznalost SZPI nelze v tomto směru považovat za optimální jev; správní orgán je totiž odpovědný za znalost právních předpisů, včetně předpisů unijních, a za případnou interpretaci a aplikaci těchto právních předpisů *in concreto* (srov. přiměřeně rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2012, č. j. 1 Afs 48/2012-39, publikovaný pod č. 2705/2012 Sb. NSS, a ze dne 13. 11. 2009, č. j. 5 Afs 53/2009-63, publikovaný pod č. 1986/2010 Sb. NSS). Nároky kladené na žalobce ohledně poznání obsahu právní úpravy a z ní vyplývající právní povinnosti bylo možné vztáhnout i na žalovaného, resp. správní orgán prvního stupně.

63. Zároveň soud konstatuje, že dle jeho názoru z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2012, č. j. 7 Afs 14/2011-115, plyne, že je třeba rozlišovat mezi okolnostmi skutkovými a otázkami právními (právním posouzením), jinak řečeno, že „*onen kruh poznatků, informací a důkazních prostředků, z nichž lze na spáchání deliktu usoudit*“, zahrnuje skutková zjištění, nikoli jejich právní posouzení. Zde lze odkázat např. na bod [39] citovaného usnesení rozšířeného senátu, který cituje nálezný Ústavního soudu ze dne 17. 3. 2010, sp. zn. I. ÚS 947/09, kde se k prekluzivním lhůtám uvádí, že „[s]myslem uvedené jednoroční prekluzivní subjektivní lhůty je přimět správní orgán k aktivní činnosti - včetně zjišťování a prokazování, kdo je za porušení zákona odpovědný - bezprostředně od okamžiku, kdy se dozví o skutkových okolnostech v takovém rozsahu, který umožní předběžné právní zhodnocení, že došlo k porušení zákona jako takového“ (pozn.: zvýraznění doplnil KS v Brně). Obdobně v bodě [51] předmětného usnesení rozšířeného senátu Nejvyšší správní soud konstatuje, že „[o]bjektivní a následně zjistitelnou skutečností je však okamžik finalizace onoho souhrnu skutkových poznatků, který je potřebný k tomu, aby z nich mohl být učiněn právní závěr o tom, že k deliktu došlo“ (pozn.: zvýraznění doplnil KS v Brně); ve stejném duchu se Nejvyšší správní soud vyjádřil i v bodech [52] a [53] citovaného rozhodnutí. Lze přitom mít za to, že správní orgán by měl právo znát, a že vnesení prvku, spočívajícího v úvahách o rychlosti/pomalosti, jíž správní orgán dospěje k poznání obsahu práva, by do věci zakotvil další element, zpravidla subjektivní a poměrně neprůhledný, který by možnost identifikace okamžiku, od kterého se odvíjí běh subjektivní lhůty, dále zproblematizoval a znejasnil.
64. Na okraj pak k uvedenému soud dodává, že z argumentace žalovaného k žalobě vyplývá, že poznání obsahu relevantního práva považuje za otázku právního hodnocení i sám žalovaný.
65. Soud v návaznosti na již popsané uvádí, že „skutkovou“ povědomost o tom, že žalobce obchoduje s nesprávně označeným vínem, měl správní orgán prvního stupně již v roce 2014. Například z protokolů ze dne 15. 1. 2014, č. D002-70072/14, ze dne 9. 6. 2014, č. P059-70072/14, či ze dne 22. 12. 2014, č. P126-70072/14, je zjevné, že se Inspektorát dozvěděl, že žalobce prodává víno Dornfelder, které žalobce označoval zemí původu Rakousko (v případě protokolu ze dne 20. 5. 2014, č. P084-30939/14, který sepsala SZPI, inspektorát v Táboře, proběhla kontrola u paní A. B., jejímž dodavatelem byl žalobce, a která rovněž prodávala víno odrůdy Dornfelder, u něhož byla jako země původu uvedeno Rakousko). Ačkoli Inspektorát v souvislosti s tím odebral vzorky jiných dvou vín, které pak analyzoval, vztahovaly se kontroly i na „*kontrolu dodržování požadavků na označování sudových vín uváděných do oběhu*“ (viz např. protokol ze dne 9. 6. 2014, č. P059-70072/14). Významným je v těchto souvislostech např. protokol ze dne 22. 12. 2014, č. P126-70072/14, v němž Inspektorát dokonce zdokumentoval prodej šarže 380/14 předmětného vína, kterou výslovně zmiňuje ve výroku svého rozhodnutí ze dne 27. 4. 2018, č. j. SZPI/AD722-27/2018.
66. Zahájil-li proto správní orgán prvního stupně řízení ve věci až dne 28. 2. 2018, kdy bylo žalobci doručeno oznámení o zahájení správního řízení, pak se to přinejmenším k šaržím vína a jejich jednotlivým prodejům, o nichž měl povědomost, stalo zjevné po době delší, než činily dva roky od okamžiku, kdy na základě znalostí práva, které bylo možné u orgánu dozoru presumovat, měl Inspektorát k dispozici dostatek skutkových poznatků pro předběžné vyhodnocení, zda se žalobce nedopouští správního deliktu.

67. Pokud jde o den 19. 12. 2016, kdy bylo Inspektorátu doručeno sdělení Spolkového ministerstva zemědělství a lesního hospodářství, životního prostředí a vodního hospodářství Rakouské republiky, v němž rakouská strana mj. sděluje, že se žádná rakouská vína s označením odrůdy Dornfelder nesmí uvádět do oběhu, nejedná se již o finalizaci shromažďování skutkových poznatků, nýbrž o ujasnění si obsahu relevantního práva. Toto datum nepovažuje soud ve věci za rozhodné. Níže soud uvádí, že případně by význam mohlo nabýt datum 26. 7. 2016, kdy u žalobce proběhla kontrola, zaměřená na sledovatelnost předmětného vína.
68. Zde pak ale, jako jakousi vsuvku, soud pro jednoznačnost poznamenává, že nedostatky Inspektorátu v poznání obsahu objektivního práva a jeho nedostatečná dozorová činnost a reakce na shromážděné poznatky nevedly ke vzniku „dobré víry“ či „legitimního očekávání“ žalobce, které by měly za následek jeho liberaci (viz výše). Tyto nedostatky souvisí toliko s posuzováním lhůty pro zahájení řízení. V této souvislosti pak ale není nosný ani příklad, který uvedl žalovaný ve vyjádření k žalobě, o silniční kontrole řidiče osobního automobilu: Žalovaný uvedl hypotetickou situaci (jejíž obdobu se nyní má snažit navodit žalobce), kdy by Policie ČR při namátkové kontrole zkontrolovala v roce 2014 přítomnost alkoholu v krvi řidiče, přičemž při další kontrole v roce 2016 by se tento řidič hájil, že aktuální poznatek policie o chybějící povinné výbavě auta mohl být dán již v roce 2014, kdy byl kontrolován (toliko) na přítomnost alkoholu v krvi, pročez je tento přestupek již v roce 2016 promlčen. Tento příklad nepovažuje soud za přílehlavý, neboť na rozdíl od uváděného příkladu s policií měl Inspektorát již v roce 2014, obrazně řečeno, povědomost o stavu „povinné výbavy vozu“, tedy o prodeji určitým způsobem označovaného vína ze strany žalobce, a to alespoň v určitém rozsahu a ve vztahu k některým šaržím; nadto by bylo třeba říci, že pokud by byla činnost policie obdobná jako činnost orgánů SZPI, znamenalo by to, že si až v roce 2016 uvědomila, jaká byla právní úprava týkající se povinné výbavy vozidla v roce 2014.
69. Výše uvedené skutečnosti související s možným uplynutím lhůt pro zahájení řízení či pro možnost žalobcovo jednání projednat a sankcionovat, je však třeba posuzovat diferencovaně. Právě z tohoto hlediska však rozhodnutí žalovaného nelze považovat za plně přezkoumatelné. Soud na základě obsahu napadeného rozhodnutí nemůže úplně přezkoumat a posoudit otázku případného zániku odpovědnosti za žalobci připisované jednání.
70. S přihlédnutím k rozhodovacím důvodům správních orgánů postrádá soud v jejich rozhodnutích úvahu o povaze žalobcem údajně spáchaného správního deliktu/přestupku, potažmo správních deliktů/přestupků. Je totiž zřejmé, že vytýkaného jednání se měl žalobce podle správních rozhodnutí dopouštět po delší dobu. Dle výroku prvostupňového rozhodnutí počal první šarží vína distribuovat dne 21. 7. 2014 a poslední měl distribuovat až do dne 8. 8. 2016. Nabízí se tak otázka, zda se jednalo o vícero deliktů, či zda šlo o jeden pokračující delikt.
71. Zákon o odpovědnosti za přestupky s účinností ode dne 1. 7. 2017 definuje pokračování v přestupku tak, že „[p]okračováním v přestupku se rozumí takové jednání, jehož jednotlivé dílčí útoky vedené jednotným záměrem naplňují skutkovou podstatu stejného přestupku, jsou spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení, blízkou souvislostí časovou a souvislostí v předmětu útoku.“ Tato zákonná definice odpovídá ustálené judikatuře správních soudů (a nakonec i praxi správních orgánů) již v době před nabytím účinnosti zákona o odpovědnosti za přestupky, kdy vycházela z analogie s definicí pokračujícího trestného

činu dle § 116 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (viz např. body [15] a [17] rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 7. 2014, č. j. 8 As 33/2014-39). V tomto kontextu je důležité to, kdy u pokračujícího deliktu počíná běh promlčecí doby. Jak opět judikoval Nejvyšší správní soud, *„u pokračujícího deliktu je pro počátek běhu promlčecí doby rozhodné ukončení celé protiprávní činnosti, tj. rozhodující je okamžik, kdy byl spáchán poslední dílčí útok deliktu. Počátek běhu promlčecí doby se tedy neodvíjí samostatně od spáchání jednotlivých (některých) dílčích útoků pokračujícího deliktu, ale až od ukončení jednání u posledního dílčího útoku“* (bod [22] rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 7. 2014, č. j. 8 As 33/2014-39). S účinností od 1. 7. 2017 stanoví rovněž § 31 odst. 2 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky, že promlčecí doba počíná běžet u pokračujícího přestupku dnem následujícím po dni, kdy došlo k poslednímu dílčímu útoku.

72. Zároveň ovšem z judikatury (a nakonec i z aktuální právní úpravy dle § 7 zákona o odpovědnosti za přestupky) vyplývá, že pro to, aby se jednalo o pokračující delikt, musí být naplněna jak objektivní, tak subjektivní souvislost jednotlivých útoků: *„Aby bylo možné správní delikt charakterizovat jako pokračující, je nutné, aby byla naplněna jak subjektivní souvislost (dílčí útoky jsou vedené jednotným záměrem), tak objektivní souvislost (dílčí útoky naplňují skutkovou podstatu stejného správního deliktu, jsou spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení, souvisejí časově a předmětem útoku). Nenaplní-li dílčí útoky byť jeden z těchto znaků, půjde o vícečinný souběh, či o recidivu.“* (viz např. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 13. 2. 2018, č. j. 29 A 2/2016-68) V případě správních deliktů (přestupků), u nichž zákon předpokládá objektivní odpovědnost, se tak situace „komplikuje“ tím, že se u nich zavinění bez dalšího nezkoumá. Nejvyšší správní soud tak v typově obdobné kauze uvedl, že *„[z]avinění je nutně třeba pro to, aby mohla nastat subjektivní odpovědnost (přesně řečeno, zavinění je povinným znakem subjektivní stránky deliktu). Objektivní odpovědnost se odlišuje od subjektivní odpovědnosti tím, že se u ní nezkoumá zavinění – to znamená, že zavinění (tj. vnitřní psychický vztah jednatelů ke způsobenému následku) přítomno být může i nemusí, ale v praxi se tato otázka neřeší, protože odpovědnost je navázána na škodlivý následek (takovým následkem je u obrožovacích deliktů, kam patří i stěžovatelčin delikt, pouhé způsobení ohrožení). I mezi správními delikty (přestupky), které jsou založeny na objektivní odpovědnosti, budou takové, které byly způsobeny jednáním vědomým a úmyslným; jednáním vědomým a srozuměným s následkem; jednáním vědomým, u něž pachatel neuvažil následek; a jednáním nevědomým, jehož pachatel ale měl vědět, k čemu povede. Kromě těchto čtyř skupin, které odpovídají úmyslu přímému a nepřímému a nedbalosti vědomé a nevědomé, mohou nastat v režimu objektivní odpovědnosti i situace, v nichž pachatel nevěděl a vědět nemohl, k čemu povede jeho jednání, přesto se mu odpovědnost přičítá.“*

[20] *Jednotný záměr jistě bude možné zkoumat u takových protiprávních jednání, která jejich pachatel činil vědomě a úmyslně, nebo aspoň vědomě a při srozumění s následkem. Jednání, za něž byla potrestána stěžovatelka, však vzniklo bez jejího vědomého přičinění – opomenutím dodržet důsledně požadavky na bezpečnost potravin. U takového jednání tak nebylo možno zkoumat jednotný záměr, a z povahy věci tak nemohlo jít o pokračující delikt.“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2019, č. j. 10 As 96/2018-59; obdobně srov. také bod 11 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2019, č. j. 6 As 379/2018-40) Ostatně ani nedbalostní trestný čin nelze spáchat v pokračování (viz např. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 18. 4. 2013, sp. zn. 44 To 141/2013).

73. V nyní posuzovaném případě to znamená, že pro možnost postihu žalobce za „celé jednání“, které mu žalovaný připisuje, tedy uvádění do oběhu formou jednotlivých dodávek předmětné víno označené jako „*Dornfelder, původ Rakousko*“, a to v rámci jednotlivých šarží od 21. 7. 2014 do 8. 8. 2016, by bylo třeba, aby žalovaný dospěl k závěru, že se jednalo o delikt (přestupek) naplňující všechny znaky pokračujícího deliktu (přestupku) – tedy včetně existence jednotného záměru žalobce. Aniž by nyní soud věc hodnotil, neboť to je s ohledem na subsidiaritu soudního přezkumu primárně úkolem správních orgánů, jeví se mu, s ohledem na obsah správního spisu a odůvodnění napadeného rozhodnutí, takový závěr jako spíše nepravděpodobný (posouzení však bude na žalovaném v dalším řízení).
74. V případě, že by se o pokračující delikt (přestupek) nejednalo, musí (resp. již musel) žalovaný otázku odpovědnosti žalobce, možnost projednání věci a uložení sankce hodnotit diferencovaně k jednotlivým skutkům, které je třeba jasně identifikovat. Subjektivní dvouletá lhůta pro zahájení řízení dle § 40 odst. 3 zákona o vinohradnictví a vinařství (řízení bylo zahájeno dne 28. 2. 2018) by tak v podstatě byla zachována jen u skutků, o nichž se po skutkové stránce (nikoli právní – viz výše) správní orgán dozvěděl zejména na základě kontroly, která u žalobce proběhla dle 26. 7. 2016 (popř. 4. 10. 2017) – již tou dobou měly mít správní orgány povědomost o relevantní právní úpravě a jejím obsahu, dopis rakouského ministerstva, obdrženy dne 19. 12. 2016 je v tomto směru irelevantní; z toho by byly vyloučeny jednotlivé konkrétní skutky, o nichž se dozvěděl již v roce 2014 (viz např. protokol ze dne 22. 12. 2014, č. P126-70072/14), neboť zde by nesplnil dvouletou subjektivní lhůtu pro zahájení řízení. Je tedy třeba analyzovat, na základě jakých úkonů a kdy přesně správní orgány nabyly povědomost o skutcích, kterých se měl žalobce dopustit a tyto skutky jasně identifikovat.
75. K výše uvedenému je však nutné dodat, že právní úpravu dle § 40 odst. 3 zákona o vinohradnictví a vinařství by mohl žalovaný aplikovat pouze tehdy, pokud by byla pro žalobce příznivější než pozdější právní úprava promlčecí doby dle zákona o odpovědnosti za přestupky. V opačném případě by žalovaný v daném směru musel aplikovat právě zákon o odpovědnosti za přestupky. Ten totiž v § 30 stanoví, že „[p]romlčecí doba činí a) 1 rok, nebo b) 3 roky, jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč“ [v žalobcově případě přichází v úvahu pravidlo dle § 30 písm. b)]. Počátek běhu promlčecí doby stanoví § 31 zákona o odpovědnosti za přestupky, který v jednotlivých situacích upravuje obecně (odstavec 1), v případě pokračujících, hromadných a trvajících přestupků (odstavec 2) a v případě spáchání více přestupků (odstavec 3). I z pohledu tohoto ustanovení je případně třeba posoudit, zda se žalobce dopustil pokračujícího deliktu (přestupku), což se ovšem *prima facie* jeví méně pravděpodobné, či zda se dopustil více přestupků. Je třeba také doplnit, že § 32 zákona o odpovědnosti za přestupky upravuje problematiku stavení a přerušení promlčecích dob.
76. Ohledně nutnosti zvážení v dalším řízení toho, jaká právní úprava je pro žalobce příznivější, odkazuje soud na pravidla vyplývající z § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, které odrážejí principy zakotvené v čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, a závěry vyjádřené v nálezech Ústavního soudu ze dne 4. 2. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 15/19, a ze dne 16. 6. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 4/20 (rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>), jimiž Ústavní soud zrušil § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky (který se týkal lhůt pro projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, lhůt pro uložení pokuty za přestupek nebo jiný správní delikt a lhůt pro zánik

odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní, resp. zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt v určených lhůtách) jakožto ustanovení protiústavní (zmíněná úprava dle § 40 odst. 3 zákona o vinohradnictví a vinařství byla s účinností od 1. 7. 2017 zrušena, od toho dne se měla aplikovat obecná úprava promlčení obsažená v § 30 zákona o odpovědnosti za přestupky, z čehož však § 112 odst. 2 stanovil onu protiústavní výjimku).

77. Krajský soud v Brně tedy ruší žalobou napadené rozhodnutí, neboť dle jeho odůvodnění nemohl v plném rozsahu přezkoumat otázku existence/zániku odpovědnosti žalobce za správní delikt/delikty (přestupek/přestupky). Tuto otázku nadnesl žalobce (a posléze změnu právní úpravy zmínil i žalovaný), ale, jak již bylo řečeno, soud by se jí musel zabývat z úřední povinnosti, pročez není rozhodné, že svou argumentaci žalobce částečně mířil jiným směrem (žaloba byla podána před zmíněným zrušením § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, tudíž žalobci tou dobou nebyly známy později formulované závěry Ústavního soudu; k derogaci předmětného ustanovení však soud musel přihlédnout, i když k ní došlo až po nabytí právní moci napadeného rozhodnutí – srov. např. rozsudek zdejšího soudu ze dne 21. 12. 2020, č. j. 29 A 103/2018-70).

V. c) Další žalobní námitky

78. S ohledem na výše uvedené důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí považuje soud za předčasné se podrobně vyjadřovat k výši uložené pokuty. Její stanovení bude opět na správních orgánech, a to s tím že musí být uložena adekvátně ke „kvalitě a kvantitě“ porušení zákona ze strany žalobce, k němuž správní orgány, s přihlédnutím k výše uvedeným východiskům, případně dospějí. V obecné rovině však shledal soud úvahy žalovaného vyjádřené v napadeném rozhodnutí, popř. ve vyjádření k žalobě za akceptovatelné (přitom je třeba možné brát v úvahu i vlastnosti žalobce – jeho „historii“, velikost apod., či se věnovat úvaze, zda na věc má a může mít vliv to, že žalobce nebyl po určitou dobu na nedostatky ve své činnosti ze strany orgánů SZPI upozorňován). V rámci toho soud konstatuje, opět v obecné rovině, že nepovažuje v obdobných případech za nutné dokazovat (prokazovat) následek obdobného jednání v podobě ohrožení či poškození (ekonomických) zájmů spotřebitelů: za škodlivý následek je možné považovat i jen pouhou možnost ohrožení práv spotřebitelů (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2016, č. j. 3 As 138/2015-36).
79. Soud pak dodává také to, že za zcela nedůvodné považuje žalobní námitky, že by ve věci došlo k porušení zásady *ne bis in idem*, neboť za dovoz předmětného vína již byli potrestáni jeho dovozci do České republiky, přičemž další prodej vína, který uskutečnil žalobce, pak již nelze považovat za „vedení do oběhu“ (čímž by bylo vyloučena možnost naplnění předmětné skutkové podstaty ze strany žalobce). Zde soud odkazuje na s. 17 napadeného rozhodnutí; s tam uvedeným odůvodněním týkajícím se zásady *ne bis in idem* se soud zcela ztotožňuje. To, že byl za uvedení daného vína do oběhu potrestán i jiný subjekt, neznamená, že by nemohl být za další uvádění do oběhu potrestán např. žalobce. Pokud správní orgány potrestaly dovozce vína, rozhodovaly o jiné věci, než o skutcích žalobce (ten uváděl víno dále do oběhu sám), tedy nerozhodovaly o téže věci dvakrát a v žádném případě se nemohly ve vztahu k žalobci dopustit zákazu dvojího trestání, neboť mu trest ukládaly za vytýkané jednání pouze jednou. Nadto za „uvádění do oběhu“ dle § 39 odst. 1 písm. ff) zákon o vinohradnictví a vinařství bylo nutné považovat každé uvedení do oběhu, nikoli např. pouze prvotní dovoz do České republiky. Výklad zastávaný žalobcem, který nebere ohled ani na gramatickou stránku formulace předmětné skutkové podstaty (ta užívá vid nedokonavý), by vedl k absurdním důsledkům, kdy by odpovědný a

postižitelný za „uvedení“ do oběhu nějakým způsobem závadného vína byl např. pouze jeho dovozce, zatímco každý další subjekt, který dané „závadné“ víno dále prodává spotřebitelům či jiným podnikatelům, by byl zcela neodpovědný a mohl by tedy prodávat jakýkoli produkt bez jakéhokoli omezení. Je však zřejmé, že i žalobce uváděl předmětné víno na trh, a tedy je uváděl do oběhu.

80. Pro úplnost pak soud doplňuje, že námitka (vznesená v rámci repliky ze dne 20. 12. 2018) ohledně špatného překladu sdělení Spolkového ministerstva zemědělství a lesního hospodářství, životního prostředí a vodního hospodářství Rakouské republiky, popř. rakouských právních předpisů, byla uplatněna opožděně (§ 71 odst. 2 ve spojení s § 72 odst. 1 s. ř. s.). Soud tedy nebyl povinen se jí zabývat (ačkoli výhrady v tomto smyslu žalobce vyjádřil v námitkách ze dne 17. 10. 2017 proti kontrolním zjištěním dle protokolu ze dne 4. 10. 2017, č. P057-71242/17). Nad rámec věci však soud uvádí, že žádné známky nesprávných překladů (opatřených tlumočnickou doložkou) neshledává a ani žalobce v tomto směru nic konkrétního netvrdí. To se týká i názoru, že v některých spolkových zemích Rakouské republiky by daná odrůda „*byla povolena*“. S ohledem na jednoznačnost informací od rakouské strany považuje soud tato žalobcova tvrzení za pouze spekulativní, přičemž obecně dodává, že případné „povolení pěstovat“ danou odrůdu ještě neznamená, že by to mělo za následek možnost uvádět na trh víno s označením odrůdy a země původu (že by dané víno bylo „certifikováno“). To ovšem nemění nic na tom, že z hlediska dodržení lhůt pro projednání věci považuje soud předmětná sdělení příslušného rakouského ministerstva za irelevantní, neboť jen potvrzovala obsah právní úpravy, o jejímž smyslu měly mít správní orgány povědomost (viz výše).

VI. Závěr a náklady řízení

81. Krajský soud v Brně tak z výše uvedených důvodů rozhodnutí žalovaného pro nepřezkoumatelnost zrušil (§ 78 odst. 1 s. ř. s.) a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.); v dalším řízení je správní orgán vázán právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.); rozhodnutí Inspektorátu soud rozsudkem nezrušil, byť to žalobce navrhoval, neboť má za to, že konstatované vady je možné napravit v rámci odvolacího řízení. V tomto směru je na žalovaném, aby vyjasnil zejména to, zda v případě žalobcova jednání šlo o pokračující delikt (přestupek) či nikoli, a aby v závislosti na tom zvážil a rozhodl, v případech kterých skutků byla zachována promlčecí doba (a podle jakého zákona), a zda tedy odpovědnost žalobce za ty které skutky nezanikla.
82. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
83. Žalobce dosáhl v řízení o žalobě plného úspěchu, a proto má právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Odměna žalobcova advokáta a náhrada hotových výdajů byla stanovena podle § 35 odst. 2 s. ř. s. a vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. V daném případě se jednalo o čtyři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba, další písemné podání ve věci samé a účast na jednání) a čtyři režijní paušály, a to ve výši $4 \times 3 \times 100$ Kč a 4×300 Kč [§ 7 bod 5., § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d), g), § 13 odst. 3 advokátního tarifu], tedy celkem 13 600 Kč. Protože advokát žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku 2 856 Kč,

odpovídající dani (21 %), kterou je povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.).

84. Žalobci dále přísluší náhrada za zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3 000 Kč. Soud žalobci přiznal rovněž náhradu za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě ve výši 1 000 Kč (viz usnesení zdejšího soudu ze dne 5. 11. 2018, č. j. 29 A 169/2018-94, jímž byl návrh na přiznání odkladného účinku žalobě zamítnut). Zdejší soud se totiž ztotožnil s názorem vysloveným Krajským soudem v Praze v rozsudku ze dne 29. 1. 2014, č. j. 45 A 11/2012-61, že neúspěšné podání návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě či na vydání předběžného opatření bez dalšího neznamená, že náklady vynaložené v souvislosti s tímto úkonem jsou náklady nedůvodnými ve smyslu § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Využití možnosti podat návrh na přiznání odkladného účinku žaloby (resp. na vydání předběžného opatření) jako institutu výslovně upraveného v soudním řádu správním, aniž by šlo o zjevné zneužívání tohoto institutu (např. co do počtu opakovaných návrhů), nákladem nedůvodně vynaloženým k ochraně práv ve shora uvedeném smyslu není. Nic na tom nemění ani ta skutečnost, že takový návrh nebyl úspěšný a tedy nevedl k přiznání odkladného účinku žaloby či vydání předběžného opatření. Rozhodný je pouze úspěch účastníka ve věci samé. Otázka úspěchu při dílčích rozhodnutích předběžné povahy učiněných soudem v průběhu řízení je v tomto ohledu naopak nepodstatná.
85. Celkem tedy byla žalobci vůči žalovanému přiznána náhrada nákladů ve výši 20 456 Kč. K jejímu zaplacení soud určil přiměřenou lhůtu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 26. ledna 2021

JUDr. Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu